

Frågor och svar gällande förskola i Ånge

Frågor från Vår Framtid

- 1) Enligt uppgift finns lika många inskrivna barn i förskolan den östra delen av kommunen som den västra. I den östra delen har man skjutit fram lokalutredningen för bl.a. förskolan. Vi har nu kommit fram till att renovera alternativt bygga nytt i Ånge, men vet ännu inte vilka behov den östra delen kommer att visa på (alternativt inte fått det redovisat). Om vi nu ska renovera/bygga nytt i Ånge för ca 60-80 mkr, mäktar vi då med en större förändring i det östra området? Finns det inte skäl att avvakta innan vi sett behovet för hela kommunen? Är det inte viktigt att ha en helhetsbild, vilket man såklart borde ha tänkt på redan innan man/vi fattade beslutet om Åsgatan?*

Vi har hela tiden haft en helhetsbild men indelat den i etapper med start i Ånge och därefter etapp 2 i Fränstaområdet. Utifrån relativt långa avstånd är det inte enkelt att hitta samordningsfördelar mellan orterna som det är inom respektive ort. Att man börjar i Ånge hindrar inte en fortsättning i Fränsta. Vi måste låna till den här typen av investeringar. Vi anser att det här är strategiska investeringar som gör det lättare att möta framtiden både för att underlätta kompetensförsörjning och ekonomi. Fränsta bör vi också komma igång med snarast.

Övergripande

- 2) Med tanke på vad vi lärt oss under pandemin, och sånt som kommit fram i samtal med pedagoger, rörande tveksamheter att ens bygga en stor förskola - bör vi tänka om? Överväger fördelarna nackdelarna?*

Ja, fördelarna överväger. Vi ser inte som självklart att många små enheter är bättre än en större. Avdelningarna är skilda åt. Sett till pedagogerna så är näst intill samtliga positivt inställda till nybyggnation enligt det förslag vi ger.

3) Om vi satsade motsvarande medel på att upprusta befintliga förskolor, vad får vi då för pengarna?

Det är svårt att jämföra. En upprustning blir en gammal struktur med nya ytskikt, aldrig samma som ny byggnad samtidigt som vi tappar samordningsfördelarna.

4) Med tanke på de aritmetiska fel vi hittade i det presenterade, magra underlaget - kan vi lita på att angivna miljonbelopp är korrekt beräknade?

Alla kostnader är kalkylerade. Normalt ligger felmarginalen mellan 5–10%. Kostnader för ombyggnation är svårare att kalkylera och kan ha en högre felmarginal. I Sundsvallsalternativet är den förskolan nästan klar så där vet man vad slutkostnaden kommer att hamna för dem. I Skanskas förslag finns pris uppgett för byggnaden med möjlighet till tillägg.

5) Om vi bygger nytt - är det genomtänkt att bygga så litet att inte ens de barn vi idag har i förskolan kommer att få plats?

Vi tycker att det är smart att inte bygga större och behålla nuvarande byggnader för att ta upp variationerna. Antalet barn i framtiden kan variera och i sämsta fall kan vi stå med tomma platser i en nybyggd förskola. Därför kan nuvarande förskola på Åsgatan fungera som ett dragspel tillsammans med ett föreslaget nybygge. Den befintliga förskola som finns på Åsgatan tillsammans med ett nybygge blir som en förskola. Vi anser det är långsiktigt det bästa förslaget. Vi anser att upplägget uppfyller de mål som finns med att bygga en "stor förskola". Att fortsätta använda den nuvarande förskolan generera en mindre underhållskostnad på engångskostnad som kan beräknas till ca 200 000-300 000.

Oklarheter i liggande underlag som måste åtgärdas

6) Betyder "bruttototalyta" och "total yta på byggnad" olika saker? Ingen förklaring ges, så vi måste utgå från att de betyder samma sak. Ingen av termerna svarar exakt mot byggnadsstandardernas terminologi.

Ska vara bruttoarea (BTA). Det är justerat i PPT.

7) Varför anses 13 m² per barn (SKL Kommentus) vara mindre än 10,2 m² per barn (Sundsvallskonceptet)?

Det är svårt att jämföra men tar vi BTA så är det 13m² på SKL och 13,8 på Sundsvallskonceptet. I Sundsvallskonceptet är bruttoarean 2200 m² och i SKL 1800 m². Sedan beror det på hur många barn som fördelas på ytan. Ett större hus blir rymligare. Det finns även olika beräkningstal i de olika alternativen. Sundsvall beräknar 20 barn per avdelning efter ett riktvärde som beslutats av Sundsvalls kommun.

8) Hur har man räknat ut "yta per barn inomhus"? Uppenbarligen har man räknat på olika sätt på olika alternativ (matematiken går inte ihop).

Det vi kan jämföra är 13m² mot 13,8m². Se vidare svar fråga 7.

9) De beräknade totalkostnaderna, hur har man räknat fram dem?

Se svar i fråga 4.

10) Varför inkluderas "tidigare projekteringskostnader" i kostnaderna för alternativ 2 men inte i alternativ 3?

Tidigare projekteringskostnader kommer att belasta samtliga alternativ, de kostnaderna har vi ju redan haft.

11) "Energiklass silver" finns det ingenting som heter. Energiklasser ges med bokstäver A-G. Vad menas? Är Sundsvallskonceptet avsevärt mycket bättre ur energisynpunkt än andra nya, moderna byggnader? På vilket sätt? Certifieringen som miljöbyggnad (där det finns en "silvermedalj") innefattar mer än energieffektivitet och beror till stor del på sånt som bara kan utvärderas när huset verkligen står på plats och allt är anslutet.

Brons, Silver och Guld är en certifiering. Boverket byggregler gäller oavsett vid alla nybyggnader.

12) Varför anses SKL Kommentus-huset vara 200 m² mindre än Sundsvallskonceptet, när differensen mellan de angivna arealerna är 370 m²?

Ja, 370m² är rätt och har justerats i PPT.

13) Det är inte uppenbart ur de beräknade totalkostnaderna att Sundsvallskonceptet är det ekonomiskt mest fördelaktiga alternativet. Hur kan man dra den slutsatsen?

I Sundsvallsalternativet känner man ganska väl till var slutkostnaden hamnar. I SKL där finns det en hel del kostnader som räknas som tillägg så där är osäkerheten större. Ombyggnadsalternativet där är den kalkylerade kostnaden betydligt högre från start.

Vi ser sammanvägt att vi får mest för pengarna i Sundsvallskonceptet i och med:

- 370kvm mer
- Sprinklersystem vilket möjliggör öppnare ytor och högsta säkerhetsnivå
- Väl tilltagen ventilation
- Bättre pedagogiska utrymmen
- Bättre och större kök med större kapacitet

14) Antal barn och avdelningsstorlekar anges inte för alternativ 1 (ombyggnad Åsgatan).

Ca 19kvm per barn, beräknat på elva avdelningar.

15) Den uppskattade tiden för nybyggnationerna anges, men inte för ombyggnad Åsgatan.

Generellt går det fortare att bygga nytt än att renovera. Vi beräknar att det åtminstone tar 6-8 månader längre byggtid vid en ombyggnation.

16) För alternativ 2 anges "Brandceller ej sprinkler". För alternativ 3 anges "Säkerhetstänk, sprinkler ist för brandceller". Brandceller och sprinkler är väl inte en antingen-eller-fråga? Det går utmärkt att ha både och - väl? För alternativ 1 redovisas ingenting om brandskyddsåtgärder, men åtminstone något av alternativen borde vara möjligt även vid ombyggnation?

Sprinkler ger den högsta säkerheten, men brandcellsavgränsning är också godkänt att ha. Ur verksamhetsperspektiv också en öppnare yta utan tunga dörrar.

17) För alternativ 1 anges "ingen geografisk koppling till skolverksamheten" som en utmaning. För de andra alternativen anges inte den omständigheten som en utmaning. Varför?

Är lika för alla då samtliga alternativ planeras till Kapellbacken.

18) Det anses vara ett plus för Sundsvallskonceptet att det är ett "nytt hus med tänk 70 år framåt". Den fördelen anses inte andra alternativ ha. Skanskas broschyr om SKL Kommentus-alternativet resonerar också om att "bygga för framtiden". Vad är den väsentliga skillnaden i kvalitet mellan husen, som gör att det ena anses hålla 70 år och det andra inte? Hur länge kan man räkna med att SKL Kommentusbyggnaden står kvar?

Lika länge, en byggnads livslängd är beroende av konstruktion, material och underhåll.

19) Alternativen 2 och 3 redovisas som anpassade lokaler och konceptförskola. För alternativ 1 står inget. Innebär det att en stor ombyggnation ändå gör att lokalerna inte är anpassade för verksamheten?

Ombyggnaden görs för att passa verksamheten, dock har man inte samma frihet vid en ombyggnad som nybyggnad.

20) Alternativ 1 innebär enligt underlaget att sportboende och HVB-hem måste flytta. För alternativ 2 anges att de kan vara kvar. För alternativ 3 framkommer det inte i underlaget vad som händer med dessa verksamheter. Vi kan ju gissa oss till att de för vara kvar även i detta läge, men avsaknaden av explicit tydlighet gör det svårt att jämföra och värdera.

Kan vara kvar både i 2 och 3

21) Yta per barn utomhus anges bara för alternativ 1 (Åsgatan ombyggnad), anges inte alls för nybyggnadalternativen. Hur skall vi tolka det?

Lika i samtliga alternativ då samtliga planeras till Kapellbacken.

Kravspecifikation på nytt underlag att presentera inför inriktningsbeslut

22) Jämförelsetal skall vara enkelt jämförbara utan att vi ska behöva gissa och räkna baklänges. Använd lättolkade benämningar på storheterna, och använd dem konsekvent. Vi ska inte behöva lista ut hur saker ska tolkas för att ha en chans att förstå.

Jämförelsetal är justerade i PPT och förtydligade har gjorts i Word-dokumentet.

23) Matematiken måste hänga ihop. Angivna differenser och kvoter måste stämma med angivna grunddata. Detta är ett absolut krav som nuvarande underlag inte uppfyller.

Se fråga 22.

24) Om någon anses som en för- eller nackdel för ett av alternativen, och samma förutsättningar föreligger för något av de andra alternativen, måste det rimligtvis anses vara en för- eller nackdel även där. Jämförelserna av för- och nackdelar med de olika alternativen måste vara systematisk och objektiv.

Se fråga 22.

25) Särredovisa gärna ytornas storlekar för verksamhet med barn och övriga ytor (kontor, personalrum, etc.), om det går att göra enkelt.

Det går inte att göra på ett enkelt sätt

26) Investeringsuppskattningarna måste redovisas i större detalj än ostyrkta totalsummor som inte är sinsemellan jämförbara. Givetvis kan vi inte ha en färdig budget nu, men det måste kommuniceras vad som ingår och inte ingår i uppskattningarna, och på vilka grunder man uppskattat olika summor. De måste vidare vara uppskattade och presenterade på ett sätt som möjliggör en enkel och otvetydig jämförelse mellan alternativen.

En förklarande bild har lagts till i PPT.

27) Uppskatta livslängden för investeringen i samtliga tre fall. Inte bara i ett (Sundsvallskonceptet), som nu, där det dessutom anses vara en fördel att just det alternativet skall kunna stå i 70 år. Är andra nybyggnationer av avsevärt lägre kvalitet än detta?

I båda nybyggnationerna så kan vi räkna med 70år. I ombyggnations fallet så är huset redan 50år men 50år till skall det hålla.

**28) Finns det fler alternativ till nybyggnad än just dessa två alternativ?
Finns andra lösningar som man tittat på och förkastat i tidigt skede
av någon anledning? Varför är just dessa två utvalda?**

Finns oändligt många. SKL Kommentus alternativ finns med utifrån vårt geografiska läge. Sundsvallskonceptet finns med utifrån det gedigna förarbete som gjorts.

**29) Energibehov bör uppskattas för samtliga alternativ. Nu finns
benämningen "energiklass silver" angiven för Sundsvallskonceptet
i presentationen, men även SKL Kommentus-husets broschyr från
Skanska stoltserar med ord som "klimatsmart" och "grönt
byggande". På vilket sätt är Sundsvallskonceptets "silver" bättre
än Skanskas "klimatsmart"? En uppskattning av energibehovet för
alternativ 1 behövs också, åtminstone en grov.**

Alla nybyggnationer måste klara Boverkets regler, det är lagkrav. Sedan kan man kalla sina hus för olika saker i marknadsföring. Klarar man dagens energikrav är det tillräckligt bra för det gör definitivt inte våra nuvarande byggnader.

**30) Uppskattningar om övriga framtida driftskostnader bör också ges.
En högre investering kan motiveras om den leder till lägre
driftskostnader. Ta hänsyn till fördyringar på grund av att inte alla
barn får plats - exempelvis kräver alternativ 2 och 3 som de är
lagda att mat inte kan hanteras bara på ett ställe, vilket vi kan om vi
väljer alternativ 1.**

Extrakostnaden för mathantering motiverar inte en merinvestering om 20 mkr. Samtliga alternativ har ett kök. Dock inte lika rationellt i alternativ 2 och 3 pga. att verksamheter kommer att vara i två olika hus. Med en kombination med nytt och "gammalt" så är driftkostnaden något högre än ett nytt "storbygge". Risken är om barnantalet sjunker så står vi med en överkapacitet vilket inte är optimalt i framtiden. Vi har valt den största konceptförskolan som finns med i SKR:s upphandling som ett alternativ.

**31) Finns det avsevärda skillnader i miljöbelastning relaterat till själva
ny- eller ombyggnationen mellan de olika alternativen?**

Vi har inte räknat på miljöbelastning. Energimässigt är det dock bättre med en nybyggnation.

Frågor från SD

**32) Nu har vi fått kostnadsförslag på flera alternativ men inte helt
jämförbara. Finns alla kostnader med för kök i alla alternativ? Om**

inte vad beräknas bli ytterligare kostnader för alternativ där detta saknas helt eller delvist?

Ja kostnaden för kök finns med i alla alternativ. Utrustning och storlek skiljer.

33) Samma frågeställning angående utemiljön.

Det är samma kostnad för alla.

34) Vid nybyggnation borde en extrakostnad uppstå för indragning av V/A och el. Vad är denna kostnad?

Kostnaden är inkluderad i Åsgatan. För övriga alternativ så är det en tillkommande kostnad.

35) Har vi kollat vad kostnaden blir om vi inte bygger ett kök utan köper maten externt? (Privat)

Vi har inte tittat på alternativet att köpa maten externt.

36) Tanken är ju att vi ska bygga om Solgården när förskolebyn är byggd. Om vi bygger helt nytt borde det bli ett överskott av yta och bostäder inom ÅFA på Åsgatan. Ska vi då riva och göra en avskrivning av detta?

Det blir viss yta över på Åsgatan men inga lägenheter. Samtidigt gör förändringen i alt 2 och 3 att både sportboende och HVB-hem kan vara kvar.

37) Tidigare har jag (Stig) fått uppfattningen att Tekniska skulle kunna göra delar av ombyggnationen inom befintlig organisation. Om jag nu fattade rätt borde det då bli en övertalighet inom Tekniska om vi bygger nytt.

ÅFA upphandlar hela projektet.

Frågor från Vänsterpartiet

38) Med barnens bästa för våra ögon - Vilket alternativ är bäst och varför?

Samtliga alternativ är bra för barnen. Barnperspektivet har även beaktats i förskolans projektgrupp. Hela beslutet grundar sig på en bättre skolgång för barnen. Skanskas och Sundsvalls förskolor är konceptförskolor som har analyseras och processas grundligt. Att bygga om i en befintlig byggnad sätter sina egna begränsningar.

Som arbetsgrupp förordar vi Sundsvalls konceptet se punkt 13.

39) Vad säger skyddsombuden?

Fackliga representanter för Lärarförbundet och Kommunal har varit med under processens gång. Senast mötet var torsdag den 24 september (möte

inför utb.nämnden och KS). Då träffades skolchef, rektor och förskolans projektgrupp. Fackliga representanter förordar alternativ 3.

40) Vad säger pedagogerna?

Se fråga 39. Näst intill samtliga pedagoger är positiva till förslaget.

41) Hur många år räknar vi att förskolan ska finnas?

Vi förutsätter att vi kommer att behöva förskola under lång tid framöver. Vi vet hur många barn som föddes nu men inte nästa år därför är det svårt att med säkerhet svara på frågan bortom 5 år. Därför är det bra med en kombination nytt och gammalt på Åsgatan. Minskar antalet barn stänger vi ner Åsgatan ökar antalet barn så kan vi i öka antalet platser vid nuvarande förskola på Åsgatan. Vi blir flexibla utifrån behov i framtiden.

**42) Om vi får tomma verksamhetslokaler - vad händer med dessa?
Kostnader för dessa lokaler?**

Framtiden får utvisa. Möjligt att vi kan komma att behöva riva om behov uppkommer. Vid en minskning av förskoleplatser kan det komma att bli aktuellt med åtgärder. Det första är att se över fastighetens möjligheter till annan verksamhet.

Som en sista utväg kan det bli aktuellt att riva delar eller hela fastigheten. I dagsläget finns sportboendet, HVB-hemmet och stödboendet i fastigheten.

43) Är dessa alternativ det bästa vi kan få för skattepengarna?

Frågan är svår att svara på. Detta är en del av strukturella förändringar som vi behöver göra. Att använda skattepengarna på bästa möjliga sätt är allas vårt uppdrag. Vi anser att Sundsvalls alternativet är det bästa långsiktigt.

**44) Om vi har kvar dom förskolor som finns och bygger nytt LSS på
Kapellbacken- hur skulle det bli?**

Vi skulle tappa samordningsvinster och möjligheten att få en modern och anpassad förskola. Kapellbacken är ett sämre alternativ för LSS då de önskar ett centralare läge.